

KIRÁLY IGNÁCZ

BULÁNYI GYÖRGY ÉS JÉZUS ADÁSTÖRVÉNYE

Amikor a II. Vatikáni Zsinat kinyilatkoztatásra vonatkozó nyitása (Lumen Gentium 8, Dei Verbum 18; Gaudium et Spes) Gyurka bácsi kezébe jutott, így nyilatkozott: „...az következett számomra, hogy csak bátran tovább...” (Önéletírás, 34. o.). Merre tovább? 1964-től az 1968-ig tartó biblikus munka felé. Amikor az ötkötetes KIO (Keressétek az Isten Országát) elkészül, és 1970-re átdolgozza, megszületik a Jézus ajkára adott biblikus anyagokból a hármass etikai törvény: adás, békességteremtés, szolgálat. Kövessük most az adástörvény kibontakozását Gyurka bácsi életművében, és így a Bokor életében is.

„Az ADÁS Szentháromságának életével megajándékozott testvérek élete nem lehet más, mint a Szeretet-Istennel létrejött egymásban levés egyetlen lehetséges alapja – a szeretet... Az országbeli adás eredményezi az Istennek-tetszést” – olvassuk a KIO 2. kötetében /359-360. o./ Ennek egyszerűbb, közérthetőbb kifejtését adja a Merre menjek? c. hittankönyv (1971): „Ha minden ember a felebarátom, akkor nem lehetek közönyös egyetlen emberrel szemben sem, akinek nincs mit ennie, nincs ruhája, nincs lakása, nincs gyógyszere, nincs szabadsága” /115. o./ Az adástörvény kiemelt hangsúlyt kapott kisközösségeinkben. Erről olvastunk, ezt vitattuk meg, és ehhez kerestünk gyakorlati megvalósítási lehetőségeket.

1. Nyitott szemmel

Ahhoz, hogy adni tudjon az ember a rászorulóknak, bizony nagy fegyelem kell az anyagiak terén. Gyurka bácsi addig érvelt, míg beláttuk: pénzügyi fegyelem nélkül föléljük összes bevételünket, egyénileg, családiról egyaránt. Lelkítükreinkbe bekerült a „boríték szentsége”. Ez azt jelentette, hogy havi bevételünket rögtön a hó elején elosztottuk, borítékoltuk. Három alapszempont volt jellemző: megélhetés, közösségi támogatás, karitás. Mindez százalékosan fogalmazódott meg, kinek-kinek elkötelezettségi szintje szerint, pl. 75-20-5. Ilyen odafigyelés mellett természetes volt, hogy egyre erősebben megjelent életünkben az adásra irányuló magatartás. Ifjúsági táborokban, lelki gyakorlatokon böjti napot is bevezettünk, amelynek megtakarítását a rászorulóknak juttattuk el. Mindenki igyekezett egyéni életében is arra, hogy jövedelméből, idejéből, energiájából jusson a rászorulóknak is. Erről szóló beszámolók rendszeresek voltak szentgyónásainkban, lelki beszélgetéseinkben. Gyurka bácsi fejlődési irányt is adott. Környezetünk rászorulóit összehasonlította a 3. világ rászorulóinak helyzetével: „Mit szól egy családjával együtt utcán háló és meghaló indus az ötszobás családi házzal rendelkező...keresztények programjához...?” (Pécel,

1964) Erősen figyelni kezdtünk a világ szegény országaira. Segítségünkre voltak ebben a nyugaton megjelenő magyar nyelvű egyházi folyóiratok, mint pl. a Szolgálat. Ennek a papi folyóiratnak a missziós rovata rendre

hozott neveket, címekeket és információkat a missziókból (Hegyi György, A-9800, Spittal a. d. Drau). Latin-Amerika (Helder Camara), India (Teréz anya) és Afrika beteget (leprásokat) ápoló missziói számára szorgos asszonyi kezek kötni kezdték a fáslikat, takarókat. Dobozolni kezdtük adományainkat, még akkor is, ha azok „piaci” értéke sokszor nem érte el a postaköltséget. Gyakorolni kellett a szavainkat hitelesítő adakozást. Tenni és figyelni, hogy jobb megoldásokat is találjunk.

Ha lehetőségünk volt, igyekeztünk részt venni a világ keresztényeinek konferenciáin, rendezvényein, hogy lássunk, hirdessünk és tanuljunk. Ilyen volt a II. Európai Ökumenikus találkozó Grazban 1997 júniusában. A testvéri beszámoló kiemeli, hogy az OSZTOZÁS (Sharing) az emberek egymással való megbékélésének alapja (Döry István, 1997). Ez az osztozás szó százszor szent fogalom Gyurka bácsi írásaiban, beszédeiben. Ilyen volt pl. a Fülöp szigeteken rendezett kongresszus, Manilában, 1989 július 11-20 között. „Mindnyájunkat megráz, hogy milliók éheznek, és felháborít, hogy ennek fő oka az igazságtalanság” – írja beszámolójában testvérünk (Karaj, 1989/3, 136. o.). Gyurka bácsi azt képviselte, hogy a mi dolgunk nem a mindenkori nagypolitikával való harc, hanem mindenekelőtt a magunk adástörvényének hatékonyabb teljesítése. Olyan címzettek kell találnunk, akiknek segíthetünk kiemelkedni áldatlan helyzetükből. Nagy segítségünkre volt az 1976. dec. 1-i taizéi levél. Azt az irányt fogalmazta meg Roger testvér és munkacsoportja, amelyet magunk is kerestünk: „Te, aki olvasod ezt a levelet ... úgy vonhatod be Isten népét az evangéliumnak ebbe a radikalizmusába, hogy a magad életét konkrét cselekvés által az egymással osztozás jelévé teszed...” (Karaj 78/4, 47. o.). Így találtunk rá egy olyan támogatandó programra, amely a világ legszegényebbeivel neveléssel, oktatással ki akarja emelni embertelen helyzetéből.

2. Nyitott pénztárcával

a. Educational Sponsorship Programme (ESP, Ahmedabad, India). 1977-ben felvettük a kapcsolatot az alapítvány alapító papjával, a jezsuita Cedric Praksh gujarati atyával. Az adományaink kijuttatását akadályozó tényezőket kezelni kellett. A hazai politikai helyzet nem tette lehetővé a támogatás legális lehetőségét: a kiutazóknak alacsony valutalehetőséget engedélyezett, nekünk pedig általában nem volt kiutazási engedélyünk.

Az indulásban segített a katolikus Egyházunk miseintenciós lehetősége. Hazai idős papok vállalták misék elmondását x forintért, erről igazolást kapva értesítettük Frankfurt megfelelő irodáját, akik az összeget elküldték az általunk megadott címre. Kissé megcsappanva bár, de adományaink megérkeztek.

A másik lehetőséget az jelentette, hogy finn testvéreink vállalták nálunk készített, vásárolt magyaros termékek finnországi értékesítését, és a bevételt kiküldték Indiába. Ilyen áttételekkel fogadhattunk jelképesen örökbe egy-egy indiai gyermeket, akikről fényképes beszámolókat is kaptunk. Rendre figyelemmel kísérhettük hősies küzdelmüket a szegények felemeléséért. Így olvashattunk az 1994-es ENSZ Népesedési Világkonferenciáján történekről is, ahol „Prakash – budapesti szavai szerint – száz indiai gyerek kerül annyiba, mint egy amerikai... Dühöngött a kairói konferencián, ahol megintcsak a terhességet megelőző pirulával akartak segíteni a harmadik világon” (Bulányi: Szeress, és tégy amit akarsz).

A harmadik lehetőség rövidíteni kívánta az adomány útját. Ez azt jelentette, hogy megtakarított pénzünket valutára (dollárra) váltottuk, és valamilyen személyes úton Nyugaton, főként Bécsben, postára adattuk az ESP részére. Ez a megoldás azonban kimerítette a „valutakijárlás büntetének” fogalmát. 1988-ban egy 1100 dolláros adomány fennakadt a reptéri ellenőrzésen, és a bíróság egy év börtönnel jutalmazta karitatív igyekezetünket. Szerencsére annyira egyértelmű volt a karitatív jelleg, és oly közel volt a valutaszabályozás enyhítése, hogy felfüggesztett büntetés lett belőle, az adomány elkobozásával.

A politikai változások lehetővé tették a Harmadik Világ Alapítvány létrehozását 1991. november 17-én. Az ESP részére ezen az úton 1993 és 2005 között 51.165.687 forintot tudtunk küldeni. Ez a kapcsolat mindmáig élő kapcsolat. Cedric Prakash SJ személyes kapcsolatban van velünk. Többször járt Magyarországon (Budapest, Székesfehérvár, Érd, Pécs... lásd a mellékletet), évente testvéri beszámolót küld életükről. Személyes kapcsolatunkat jól mutatja üzenete Gyurka bácsi halála alkalmából: „Számunkra itt, Gujaratban Bulányi atya elképzelései igazi áldássá váltak! Több mint 30 éve immár, hogy Oktatási Támogatási Programunk keretében szegény és peremre szorult gyermekek százait támogathatjuk sokatok áldozatának és nagylelkiségének köszönhetően...” (Prakash levele, 2010. június).

b. Latin-Amerika ismét bekerült adástörvény-terjesztésünk látókörébe. Hála érte Finta Lajos paptestvérünknek, aki a perui indiánok oktatási, életvezetési ügyén fáradozik embertelen körülmények között. A vele való személyes kapcsolat (pl. Koinónia, 2011, 1823. o.) és beinduló támogatásunk mutatja, hogy Gyurka bácsi számtalanszor hallott imája a „mindent adó Isten”-ről továbbra is segíti adástörvény-terjesztésünk fejlődését. A Harmadik Világ Alapítvány rendszeresen tájékoztat, és beszámol éves adakozásunkról (pl. 2004:

200.000 forint).

Gyurka bácsi példája erősítette azt a szemléletünket, hogy figyeljünk a nagyvilágban felcsillanó jézusi hangokra és az adásunkat erősítő hírekre. Az „Érted vagyok” folyóirat ennek szolgálatában hoz híreket Tanzániából (2012), Kongóból (2013), Kairóból (2013), Haitiről (2014)...

c. Gyurka bácsi figyelmét természetesen nem kerülte el a határon túli magyaroknál mutatkozó kezdeményezés, amelyet Böjte Csaba ferences testvér indított 1992-ben Déván. Személyes adományai és a Bokor igyekezett segíteni az induláskor sok akadályba ütköző, de mára kiteljesedett mozgalmat, amely az erdélyi szegény gyermekek fölkarolását szolgálja Csaba testvér karizmatikus személyiségének irányításával.

A kárpátaljai magyar és nem magyar rászorulóknak sem kerülhették el figyelmünket. Gyurka bácsi ott is tájékozódott, és közösségeiben megbeszélte a helyzetet. Azóta több közösség rendszeresen támogatást küld a rászorulóknak, az ottani katolikus és református papi, lelkési közvetítéssel. A személyes kapcsolat élteti ezt az adakozást is: visszajelzések, fényképek, találkozások. Az adakozás szempontja itt is az, hogy „halat azért adjunk, hogy halászni tanulhassanak a rászorulóknak”.

Az adástörvény-terjesztésben Gyurka bácsi arra tanított, hogy a két ösegyházi szempont legyen szemünk előtt. Egyrészt, hogy „ne tudja a jobb kéz, mit csinál a bal”: nagylelkűen, méricskélés nélkül adjunk, amikor erre indítást érzünk. Másrészt, hogy „izzadjon meg az alamizsna a kezében”: ésszerűen, önálló életképességre segítve adjunk.

3. Nyitott figyelemmel a környezetünkre

A Bokor Hazai Rászorulóknak Alapítvány 1997-től kezeli közvetlen környezetünk karitatív kihívásait. Napjainkban jutottunk oda, hogy az alkalomszerű, személyes megkereséseken túl rendszeres támogatást adjunk a hajléktalanok megsegítésére.

A Bokor – névvel vagy névtelenül – adásaival igyekszik hitelesíteni a Gyurka bácsitól tanult „mindent adó Isten”-ről vallott meggyőződését. Ki-ki ott, ahol él: pl. Pécs vagy Sopron példa értékű tevékenységeire örömmel tekinthet Gyurka bácsi, és tekinthetnek mindazok, akik fejlődni akarnak a jézusi adástörvény teljesítésében. Ki-ki úgy, ahogy teheti: egymást támogató névtelen adományokkal, értékáramoltató felajánlásokkal – az elfogadás adakozásra indító szellemében.

Gyurka bácsi 1995-ben írta meg A Bokor lelkisége c. könyvét. Ennek a „Szeretet és mindent adás” fejezetében minden ember számára közérthetően fogalmazza meg a jézusi alapelvnek a mindennapokra kiható tanítását: „Nevelnünk kell magunkat az Isten akarata szerinti pénzfelhasználásra is. Aki neveli magát, az eredményeket ér el. Aki ma még csak kölcsönkérésekkel tudja kihúzni fizetésnapig, az is eljuthat oda, hogy rendszeres megetetője lesz az éhezőknek...”